

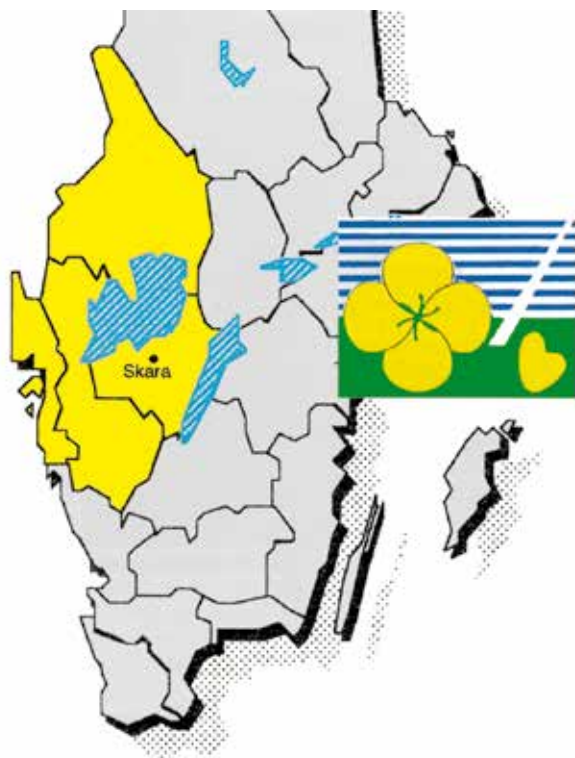
VÄSTRA SVERIGES FRÖ- OCH OLJEVÄXTODLARE EK. FÖR.

ÅRSREDOVISNING 2020

KALLELSE TILL ÅRSSTÄMMA

Digitala årsstämman hålles via Teams tisdagen den 27 april 2021
13.00 Ordinarie årsstämma

OBS!!! ANMÄLAN SE MITTUPPSLAGET!!

Föreningens historia

VÄSTRA SVERIGES FRÖ- OCH OLJEVÄXTODLARE

Västra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare (VSFO) stiftades 1995 genom sammanslagning av Västra Sveriges (1969), Skaraborgs (1943) och Värmlands (1926) Frö- och Oljeväxtodlare.

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att bedriva försöks- och allmän upplysningsverksamhet med avseende på odling och avsättning av såväl oljeväxter som utsädes- och frövaror.

Föreningens verksamhetsområde utgörs av Västra Götaland län och Värmlands län. Föreningen har sitt säte i Skara.

VÄRMLAND

Värmlands Fröodlarförening bildades den 28 april 1926. Föreningen antog nya stadgar 1982 och ändrade i samband med detta namn till **Värmlands Frö- och Oljeväxtodlarförening**.

VÄSTRA SVERIGE

Västra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare bildades 1969 genom en fusion mellan de två föreningarna **Älvsborgs Frö- och Oljeväxtodlare** samt **Göteborgs och Bohus läns Fröodlarförening**.

Älvsborgs Frö- och Oljeväxtodlare tillkom 1963 efter att

Älvsborgs norra Frö- och Oljeväxtodlare förening som bildades 1944 utökades till hela Älvsborgs län.

SKARABORG

Skaraborgs läns Oljeväxtodlarförening bildades den 26 maj 1943 på initiativ av **Skaraborgs läns Fröodlingsförening**. Under 1943 bildades också **Sveriges Oljeväxtodlare Centralförening** och man ansåg att för denna behövdes anslutna lokalföreningar, varav Skaraborg var en. 1988 fusionerade föreningen med Skaraborgs läns fröodlingsförening och **Skaraborgs Frö- och oljeväxtodlare bildades**.

*Järpås den 23 april 2019
Johan Roland, fd sek.*

Verksamhetsberättelse för 2020

Västra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare ek för

STYRELSE

Ordinarie ledamöter

<i>Ordförande & kassör</i>	Johan Christensson	Klev, Vikefjordsberget 1, 456 47 Bovallstrand
<i>Vice ordförande</i>	Gunnar Larsson	Härtsöga 216, 655 91 Karlstad
<i>Sekreterare</i>	Johanna R. Pettersson	Sävara Fotegården, 531 91 Vinninga
<i>Ledamöter</i>	Håkan Dalemo	Ringsåsens Egendom, 533 91 Götene
	Kristian Fjellström	Lillerudsgymnasiet, 664 94 Vålberg
	Emil Olsson	Slätte Gård 3, 545 91 Töreboda
	Johan Rosén	Skjutbanegatan 15 C, 531 41 Lidköping

Revisorer

<i>Ordinarie:</i>	Carl-Herman Hallqvist	Bossgården Häggesled, 531 94 Järpås
	Tomas Lunneryd	Önafors, 462 54 Vänersborg
<i>Suppleant:</i>	Stefan Eksvärd	Ekedal, 467 95 Grästorp

Valberedningsnämnd intill årsstämman 2020

<i>(sammankallande)</i>	Mattias Dahlstrand	Emtunga Gård 1, 534 91 Vara
	Bengt Edsgård	Edsberg, 660 50 Vålberg
	Bertil Hagsgård	Gasebergsängen, 464 66 Mellerud

<i>Hedersledamot</i>	Rustan Carlsson	Torestorp, Skövde
<i>Hedersledamot</i>	Ingemar Lundborg	Skofteby, Lidköping
<i>Hedersledamot</i>	Per Johan Persson	Skara
<i>Hedersledamot</i>	Sven Klint	Grästorp
<i>Hedersledamot</i>	Johan Roland	Järpås

ÅRSSTÄMMA

Årsstämman hölls den 4 mars på Konserthuset i Vara. Stämman leddes av ordföranden **Johan Christensson**.

Till styrelseledamöter för två år omvaldes **Johan Christensson**, **Kristian Fjellström** och **Emil Olsson**. Till revisorer för ett år omvaldes **Tomas Lunneryd** och **Carl-Herman Hallqvist**. Revisorsuppleant **Stefan Eksvärd** omvaldes. Till valberedningen omvaldes **Mattias Dahlstrand**, **Bengt Edsgård** och **Bertil Hagsgård**.

Till ordförande och kassör för ett år valdes **Johan Christensson** och till vice ordförande för ett år valdes **Gunnar Larsson**. **Johanna R. Pettersson** valdes till sekreterare för ett år.

Under mötet behandlades bland annat att föreningen gjorde en stadgeändring för att följa den nya föreningslagen. Årsstämman utsåg även **Johan Roland** till **hedersledamot** för sitt stora engagemang för föreningen.

Före stämman bjöd föreningen på lunch.

Efter stämman inbjöd föreningen till ett **seminarium** där **Leif Johansson**, Jordbruksverket/Växtskyddscentralen i Skara redogjorde för hur vi försvarar vår ställning som ledande exportland av ogräsfritt vallfrö. Leif gjorde en genomgång av biologin hos de olika arterna med fokus på innovativa gräsarter och hur man kan förhindra spridning inom och mellan fält.

Under rubriken **"Årsstämмо-ERFA"** ledde Johan och Johanna en diskussion kring odlarnas egna erfarenheter av höstrapsodlingen. Med hjälp av inskickade bilder blev det ett bra erfarenhetsutbyte och funderingar kring olika lösningar och idéer inom höstrapsodlingen.

Lars-Johan Merin ordf. SFO informerade om vad de arbetar med just nu.

Styrelsen informerade stämman om lansering av en ny **Facebook-grupp** för medlemmar under namnet: **VSFO**. Där ska styrelsen kunna förmedla snabb information och medlemmar ska kunna utbyta erfarenheter som kan gynna deras odling.

Ordförande Johan Christensson tackade föredragshållarna för intressanta föredrag och tackade även medlemmarna som kommit denna dag till årsstämma och seminarium.

FÖRENINGENS ALLMÄNNA VERKSAMHET

Information

Den 29:e april anordnades en rapsdag på Logården i Grästorps ihop med Hushållningssällskapet Västra, Väderstad och kemfirmorna inblandade i försöken. Tanken var att titta på de ogräsförsök, sortförsök och etableringsförsök som låg samlade kring Logården. Detta blev dock tyvärr inställt pga Corona, men den 23:e april var Johan ordf, Johanna sek, Emma HS och Jacob Väderstad förbi försöken och kollade. Tyvärr var rapsen sent sådd (22 augusti) på grästorpslera och lidit ganska mycket av blöt höst och torr vår så den var lite ansatt.

Den 22:a maj anordnade Södra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare en genomgång av rapstävlingen utanför Trelleborg. Tanken var att vi skulle erbjuda buss till evenemang-
et, men efter att det blev inställt pga covid-19 så kunde man följa detta digitalt istället.

Den traditionella jordbrukardagen i Värmland som flyttats fram till våren och var planerad till den 20 maj, även denna uteblev i år.

Istället har vi försökt slå ett slag för ERFA-grupper på Facebook där vi under året uppdaterat med bilder och försöksbesök.

Försöksverksamheten

Under 2020 har föreningen ej medverkat finansiellt i några nya försök.

FÖRSÖKSVERKSAMHETEN FÖR SFO

Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare (SFO) bedriver en omfattande försöksverksamhet över hela landet som finansieras med egna medel.

Under 2020 utfördes en del intressanta försök i vårt närområde:

Sortförsök i höstraps:

OS7-27 Sortförsök (flerår)

Kampetorp, Grästorp

OS7-21 Sortförsök (första året)

Kampetorp, Grästorp och
Jung, Bystorp, Kvänum.

Odlingstekniska försök:

OS7-183 Höstraps, såteknik Väderstad Tempo

Mulltorp, Grästorp.

L5-8010R Ogräsbekämpning i höstraps, plogfritt, höstbehandling,

Håberg, Grästorp

L9-8450, Svampbekämpning i höstrapsens blomning, Håbergs Egd, Grästorp

Vallfrö: (utanför västra Sv.)

L6-0364 Tidpunkt och art för insådd av vallbaljväxter på hösten, Nybble Kumla

Resultat från alla försök finns att finna på flera platser. På följande hemsidor kan du läsa mer:

SFO, Sveriges Frö och Oljeväxtodlare:s hemsida: www.svenskraps.se

SFO:s sortportal: www.svenskraps.se/forsok/sortportal

FältForsk är ett kontaktorgan mellan SLU och externa intressenter för fältforskning inom jordbruksområdet: www.slu.se/faltforsk

I **Sverigeförsöken**, som är ett samlat namn för den regionala fältförsöksverksamheten i Sverige som avser officiella försök där bla "Försök i Väst" ingår, sammanfattas många försök i en bok och går även att läsa på: www.sverigeforsoken.se

En stor del av försöken redovisas även i "Svensk Frötidning" under året.

ÅRET SOM GÅTT

Sådd hösten 2019

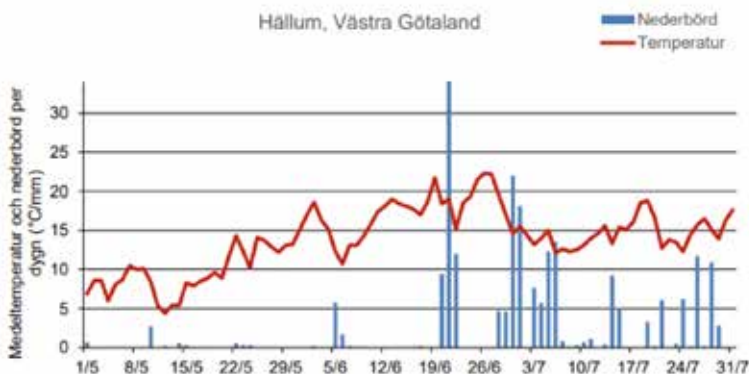
Tidig skörd och förhållandevis torrt väder under hösten 2019 gav tidsutrymme och förutsättningar för stora höstsådda arealer. Det var många som försökte så raps relativt sent och sådd den 25:e augusti förekom. En del lantbrukare hade kommentarer om att sådd i torr jord ledde till ojämna uppkomster.

Våren 2020

Den tidiga våren var ovanligt kall och det finns rapporter om frostsador på bland annat höstraps i Skåne/Halland. Inga skador rapporterade från Västra Sverige. Våren var torr och inge större nederbörder i maj och juni. Detta hämmade vårsådda grödor på många håll. Larver i stjälkarna förekom vilket gjorde att toppskottet rutnade och satte sidskott.

Sommar 2020

Blöt och sval juli, se bifogad bild

Höstsådd 2020

Enligt Jordbruksverket nådde årets höstsådd av spannmål och oljeväxter en ny rekordnivå, och landade på totalt 638 300 hektar. Det är åtta procent mer än förra året och 16 procent mer än genomsnittet de senaste fem åren.

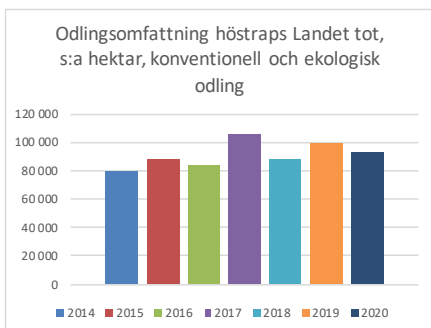
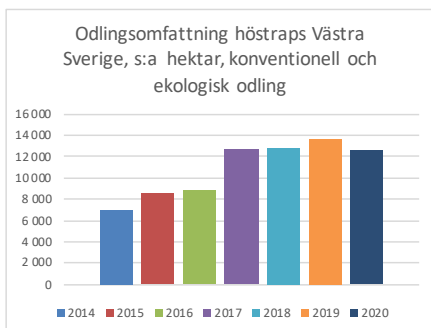
Att merparten av årets grödor kunde skördas tidigt i kombination med en varm höst, vilket möjliggjorde att många lantbrukare hann förbereda marken för höstsådd, är några faktorer som kan ha bidragit till höstens rekordsådd.

OLJEVÄXTODLINGEN

Odlingsomfattning

Arealen oljeväxter (raps och rybs) och oljelin i Västsverige och landet totalt de senaste tre åren framgår av nedanstående tabell (uppgifterna är hämtade från Statens jordbruksverk, SJV).

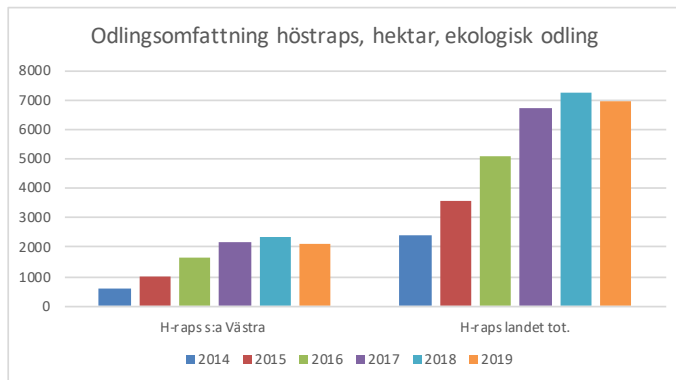
Odlingsomfattning oljeväxter och oljelin, 2018-2020, hektar summa konventionell och ekologisk odling					
Gröda	År	Västra Götalands län	Värmland	S:a västra Sverige	Landet totalt
Höstrops	2018	12 504	276	12 780	88 136
	2019	13 278	457	13 735	99 646
	2020	11 987	632	12 619	92 890
Höstrybs	2018	102	5	107	737
	2019	107	47	154	1 127
	2020	64	25	89	950
Vårraps	2018	732	336	1 068	9 293
	2019	507	127	634	3 701
	2020	517	211	728	4 280
Vårrybs	2018	34	38	72	1 224
	2019	18	246	264	1 098
	2020	64	31	95	970
Summa oljeväxter	2018	13 372	655	14 027	99 390
	2019	13 910	877	14 787	105 572
	2020	12 632	899	13 531	99 090
Oljelin	2018	306	-	306	4 539
	2019	154	-	154	3 620
	2020	134	-	134	2 170

Som framgår av tabellen har den totala odlingsarealen av oljeväxter i landet som helhet minskat något jämfört med 2019 och uppgår i år till ca 99 100 hektar. Även i vårt område har oljeväxtodlingen minskat något under året efter en stadig ökning tidigare år. I år uppgår den i Västra Sverige till ca 13 500 hektar.

Odlingen av höstraps (som ses i diagrammet) nådde inte riktigt upp i fjorårets arealer i landet som helhet, och även i Västra Sverige var det något lägre i år än 2019 vilket var den största arealen på många år i vårt område.

Odlingsomfattning oljeväxter och oljelin, 2017-2019, hektar						
ekologisk odling						
Gröda	År	Västra Götalands län		Värmland	S:a västra Sverige	Landet totalt
Höstraps	2017	2 050	137		2 187	6 738
	2018	2 301	70		2 371	7 228
	2019	2 020	80		2 100	6 940
	2020	-	-		-	-
Hösttrybs	2017	54			54	561
	2018	102	5		107	471
	2019	120			120	790
	2020	-	-		-	-
Värraps	2017					111
	2018	16	14		30	264
	2019					140
	2020	-	-		-	-
Värrybs	2017		74		74	374
	2018	13			13	405
	2019	10	40		50	350
	2020	-	-		-	-
Summa oljeväxter	2017	2 104	211		2 315	7 784
	2018	2 432	89		2 521	8 368
	2019	2 150	120		2 270	8 220
	2020	-	-		-	-
Oljelin	2017	5			5	42
	2018	8			8	80
	2019					100
	2020	-	-		-	-

Observera att 2020 års siffror inte finns med

Odlingen av ekologiska oljeväxter är på en ganska låg nivåer arealmässigt, men har ökat stadigt de senaste åren. I tabellen redovisas arealer ekologisk oljeväxtodling för Västra Sverige och Sverige som helhet för åren 2017-2019. Arealerna för 2020 är inte redovisade ännu, men sådden av ekologisk höstraps hösten 2019 låg runt 6 100 så det tenderar till att bli något högre än förgående år.

Av tabellen framgår att ekologisk höstraps dominerar stort i Västra Sverige. Under 2019 var andelen ekologisk höstrapsodling 7 procent (6 940/99 646) av den totala höstrapsodlingen i hela Sverige. I västra Sverige var andelen betydligt högre, hela 15 procent (2 100/13 735).

Skördeutfall

Några exakta skördeuppgifter för 2020 finns ännu inte att tillgå, men följande preliminära skörderesultat redovisas från SCB. Dessa bygger på rikstäckande intervjuundersökningar med ett stort antal lantbrukare. Dessutom redovisas SFO:s skördeuppskattningar som har beräknats genom uppgifter från odlare inom varje lokalförenings område.

Uppskattade skördar av oljeväxter och oljelin, 2020 och flerårsmedeltal, kg frö per hektar					
Gröda	SCB			SFO:s prognos	
	Landet		Västsverige	2020	
	2020, prel.	2015-2019		Landet	Västsverige
Höstraps	3 560	3 290	3450*	3 783	3 719
Höstrybs	1 220	1 470	-	1 547	-
Vårrops	1 750	1 880	-	2 304	2 077
Vårrybs	970	1 200	-	1 856	-
Oljelin	2 170	1 690	-	1 604	1500**

* avser Västra Götaland

** avser endast en odling

Raps- och rybsskörden minskade med 10 %

Totalskörden av raps och rybs beräknas preliminärt till 344 100 ton, vilket är 10 % mindre än i fjol (som dock var ett rekordår). Minskningen är en följd av lägre hektarskörd och minskad areal av den högavkastande höstrapsen. Jämfört med femårsgenomsnittet ökade totalskörden av raps och rybs med 7 %.

Hektarskörden av höstraps är 5 % lägre än fjolårsresultatet, 8 % högre än femårsgenomsnittet och den är i nivå med normskörden. Det har från en del håll rapporterats om utvintringsskador och glesa bestånd som orsaker till låga skördenivåer av höstraps. Hektarskörden av vårrops är preliminärt 37 % högre än fjolårsnivån, 28 % högre än femårsgenomsnittet och 32 % högre än normskörden. Vårrops i Västra Sverige är preliminärt lägre än landet vilket kan bero på den torrare våren och att det dröjde innan det grodde.

(Källa: Statistiknyhet från SCB och Jordbruksverket 2020-11-16)

Höstsådd 2020

Preliminära siffror från Statens Jordbruksverk för höstsådden 2020 visar att höstrapsarealen är i nivå med förra årets areal (källa: SCB) Det har såtts 101 100 hektar höstraps den här hösten. Arealen tangerar både fjolårsarealen och femårsgenomsnittet med 7 procent.

Höstrybsarealen har beräknats till 1 300 hektar.

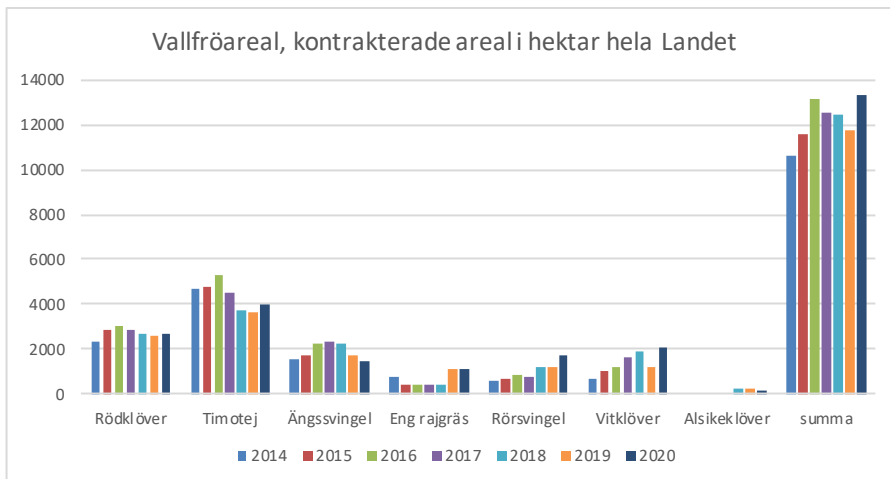
Sådden av höstraps som odlas ekologiskt har beräknats till 7 900 hektar, vilket är 30 procent mer än i fjol.

Även i år fanns det förhållandevis gott om tid till att förbereda markerna för höstsådd, eftersom merparten av årets grödor kunde skördas tidigt. Hösten blev sedan varmare än vad som är normalt och höstsådden kunde pågå länge. Det blir dock allt vanligare att lantbrukare kommenterar att de inte kan höstså vete och oljevaxter eftersom vildsvin, hjorddjur och gäss förstör grödorna.

VALLFRÖODLINGEN

Odlingsomfattning

Sammanställningen av vallfröarealen sammanställs inte längre så att vi på ett enkelt sätt här kan redovisa den för Västra Sverige. Därför bifogas istället en sammanfattning av 2014-2020 års arealer i diagrammet nedan från hela landet för att kunna se tendenser på respektive sort.

Vallfröareal 2020, hela landet			
gröda	Ekologisk	Konventionell	Totalt
Rödklöver, medelsen	761	957	1718
Rödklöver, sen	540	413	953
Alsikeklöver	71	115	186
Timotej	1934	2066	4000
Ängssvingel	586	922	1508
Hundäxing	472	636	1108
Vitklöver	1596	521	2117
Rödsvingel	14	3319	3333
Ängsgröe		383	383
Eng rajgräs	469	621	1090
Westerv rajgräs	18	47	65
Hybridrajgräs		10	10
Rörsvingel	330	1383	1713
Rörflen		18	18
Fårsvingel		16	16
Summa	6791	11427	18218

KALLELSE

Västra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare ek för
kallar medlemmar till ordinarie årsstämma
digital länk via Teams

tisdagen den 27 april 2021

PROGRAM

13.00 Årsstämma
14.00 Avslut

Medlemmar och andra intresserade hälsas välkomna!

STYRELSEN

OBS! Anmälan om deltagande senast
tisdagen den 20 april till
johanna.pettersson@varalagerhus.se alt. 073-202 18 56

Eftersom årsstämman i år utförs digitalt måste man vid anmälan meddela sin mejladress så att vi några dagar innan stämman kan sända över länken man ansluter sig med.

Föredragningslista vid årsstämma 27 april 2021

1. Val av ordförande och vice ordförande för stämman
2. Anmälan av styrelsens val av protokollförare
3. Godkännande av dagordning
4. Fastställande av röstlängd
5. Val av två personer att jämte ordföranden justera stämmans protokoll
6. Fråga om stämman utlysts i behörig ordning
7. Styrelsens redovisningshandlingar för senaste räkenskapsåret
8. Revisorernas berättelse
9. Fråga om fastställande av resultat- och balansräkning
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna
11. Beslut i anledning av föreningens vinst eller förlust enligt fastställd balansräkning
12. Information om de vid SFO:s stämma beslutade medlems-, service- och odlaravgifterna
13. Bestämmande av ersättning till fullmäktige, styrelseledamöter, valberedningens ledamöter och revisorer
14. Bestämmande av antalet styrelseledamöter
15. Val av styrelseledamöter jämte suppleanter
Mandattiden utgår för:
Håkan Dalemo, Gunnar Larsson, Johanna R Pettersson och Johan Rosén.
16. Val av ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassör
17. Val av revisorer (2) jämte suppleanter (1)
18. Fråga om valberedning för tiden intill dess att nästa ordinarie föreningsstämma hållits och val av ledamöter till valberedning
19. Val av fullmäktige till SFO:s stämma enligt SFO:s stadgar
20. Ärenden som av styrelsen eller medlem hänskjutits till stämman
21. Övriga ärenden som stämman beslutar behandla

VÄXTSKYDDSÅRET

Utdrag från "Växtskyddsåret 2020", Jordbruksverket / Växtskyddscentralen, Skara

HÖSTOLJEVÄXTER

Omfattning

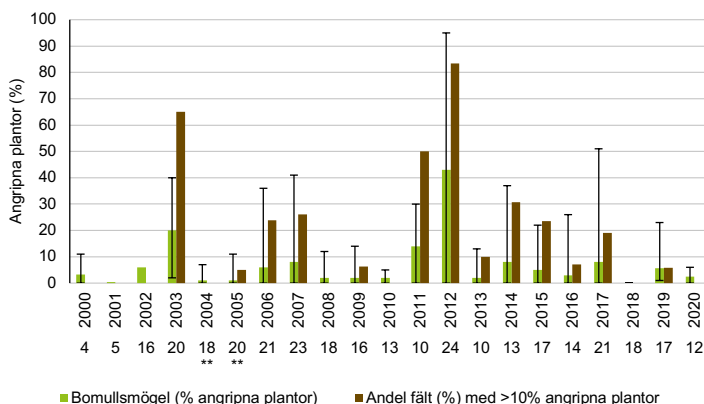
Mellan den 15 april och 8 juni bevakades förekomsten av olika skadegörare veckovis i 10 höstrapstfält bland annat med hjälp av gulskålar. Under våren och sommaren gjordes också inventeringar i samma fält med inriktning på skador orsakade av bland annat, rapsjordloppa, rapsbagge, skidgallmygga och bomullsmögel.

Sorter i graderingsrutorna i raps 2020

Län	Atora	Explicit	Hillico	Mercedes
Västra Götaland	4	4	1	1

Bomullsmögel

Inventeringen av svampsjukdomar gjordes vid månadskiftet juni/juli i de tio prognosfälten samt i ytterligare två fält för att täcka in ett större geografiskt område. I hälften av dem fanns inga angrepp av **bomullsmögel** och i övriga förekom bara svaga angrep. I medeltal var endast 2,5 % av plantorna angripna, variation på 0-6 %, (se figur 16). Det låga angreppet kan förklaras av vädret. Endast lite nederbörd i stora delar av området under våren höll tillbaka groningen av sklerotier. När rapsen började blomma var inga apotecier uppkomna i något av de fyra fälten med nedgrävda sklerotier. Det dröjde till omkring 20 maj innan de första apotecierna kom upp. Även tiden under rapsens blomning var det i allmänhet torrt väder vilket hämmade sporens möjligheter att kunna infektera plantorna. Men även under år då angreppen av bomullsmögel är små eller uteblir kan det finnas undantag. Ett sådant 2020 var ett fält i Falköpingstrakten som rapporterades ha brådmognat. Vid inventeringen kunde det konstateras att 67 % av plantorna hade angrepp av bomullsmögel.

Figur 16. Angrepp av bomullsmögel i höstraps i Västra Götaland 2000–2020. Det senaste året avser enbart prognosfält.

Övriga sjukdomar

Bland andra svampar som kan angripa höstraps var **torröta** (*Phoma*) vanligast i prognosfälten. Angrepp på stjälkarna förekom i samtliga fält. Troligtvis var det den minst aggressiva arten (*Leptosphaeria biglobosa*) som förekom. I medeltal var 28 % av plantorna angripna (variation 2-89 %). En allvarligare form av torröta (*Leptosphaeria maculans*) kan orsaka att plantor välter omkull. De symtomen observerades inte i prognosfälten. Under juli samlades rapsstjälkar in från tre av fälten till ett projekt där forskare med hjälp av en ny DNA-metod analyserar förekomsten av vilka arter av torröta som finns i olika fält.

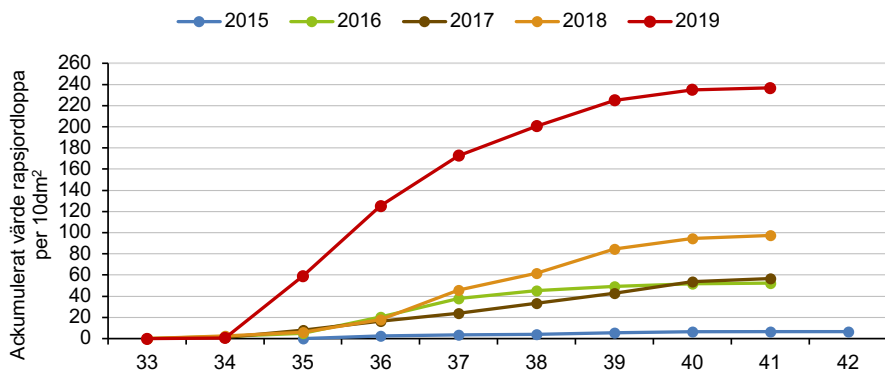
Bland övriga svampar konstaterades att **kransmögel** (*Verticillium*) bara förekom i ett fält och med 1 % angripna plantor. Angrepp av **ljus bladfläck** och **svartfläcksjuka** (*Alternaria*) förekom inte i prognosfälten.

Rapsjordloppa

Från att gulskålar 2015 började sättas ut under hösten i höstraps har **rapsjordloppa** blivit allt vanligare i Västsverige, se figur 17. Sannolikt är milda vintrar den viktigaste orsaken. Från att knappast alls ha förekommit har antalet ökat till nivåer där angrepp gett skador som i varierande grad kan orsaka utvintring av grödan. Bekämpning har därför varit nödvändig, ibland två gånger inte minst när den vuxna jordloppans gnag på små plantor blir så omfattande att rapsens etablering hotas. Eftersom det har varit stora variationer i förekomst av rapsjordloppa mellan olika fält åren innan, utökades bevakningen hösten 2019. Från grödans uppkomst och fram till början av oktober fanns gulskålar i 24 fält. Skålfångsterna används för att värdera behovet för bekämpning riktad mot rapsjordloppans larver. Bekämpningströskeln i södra Sverige är 50-100 rapsjordloppor per 10 dm² under en treveckorsperiod. I norra Götaland rekommenderas den övre gränsen på 100.

Redan i början av september noterades ännu större och tidigare inflygning i fler fält jämfört med åren innan. I 45 % av fälten (11 av 24) uppnåddes bekämpningströskel. I några fält var det mycket stor förekomst med som mest 600 rapsjordloppor per 10 dm² under en treveckorsperiod och ca 1000 under hela hösten samtidigt som fångsterna i andra fält var långt under tröskelvärdet.

Sista veckan i mars togs plantor i fälten för undersökning på lab. Sambandet mellan inflygning av rapsjordloppan på hösten och förekomsten av larver på våren var gott i flertalet av dem. Från två fält som hade bekämpats togs även plantor för jämförelse av larvförekomsten mellan den obehandlade rutan med i fältet i övrigt. Resultaten visade att antalet larver per planta minskade för varje behandling som hade gjorts. Fält hade behandlats två respektive tre gånger under hösten.

Figur 17. Medeltal av ackumulerad fångst av rapsjordloppa under hösten åren 2015–2019 veckovis.

Rapsbaggar

Vid graderingen den 20 april då rapsen var i sent knoppstadium fanns **rapsbaggar** i fyra av prognosfälten, som mest 0,6 per planta. Medeltalet för samtliga prognosfält var 0,1 rapsbagge/planta. Därefter blev det varmare väder och ökad inflygning som följde. Sista dagarna i april då blomningen precis hade börjat fanns i medeltal 0,5 rapsbaggar/planta (variation 0-2,4). Inte i något av fälten uppnåddes bekämpningströskeln.

Under maj samlades rapsbaggar in från olika höstrapsfält, två i Dalsland och tre i Skaraborg. Från hela landet ingick rapsbaggar från totalt 20 fält i ett årligt test som genomförts vid SLU, Ultuna sedan fler år tillbaka. Syftet var att undersöka rapsbaggars känslighet för pyretroider och neonikotinoider. Resultaten visade att resistensen mot pyretroider kvarstår däremot är effekten god av Mavrik. Känsligheten för Biscaya låg på en lägre nivå än för fem år sedan men den nedåtgående trenden fortsatte inte. På enstaka platser hade Mospilan något sämre effekt jämfört med tidigare år. Men det är svårt att avgöra om det är början på en förändring eller bara enstaka avvikande resultat.

Skador av insekter och frost inventerades i månadsskiftet juni/juli där. På tio plantor i den obehandlade rutan inne i fältet graderades huvudskottet samt de två övre sidoskotten. Skadorna av rapsbaggar bedömdes till i medeltal 3 % med en variation på 0,5-5,5 %. Frostskadorna uppgick till i medeltal 30 % (variation 14-39 %) (se figur 18).

Rapsvivar

Inflygningen av **blåvingad rapsvivel** var liten under de tre första veckorna i september. Veckan därefter noterades ovanligt stora fångster i gulskålar i sex av fälten. Det finns ingen bekämpningströskel för skålfångster. På våren 2020 var fångsterna av den blåvingade rapsviveln små. Den blåvingade rapsviveln flyger in på hösten men lägger sina ägg först tidig vår och därmed äventyras inte över-

vintringen av larvskador som hos rapsjordloppan. Fältförsök i början av 90-talet i Östergötland gav inga stora skördeökningar för bekämpning av den blåvingade rapsviveln.

Fyrtandad rapsvivel flyger in till höstrapsfälten under våren. I gulskålarna kulminerade fångsterna i slutet av april. Larvskador av den blåvingade- och den fyrtandade rapsviveln undersöktes under våren och sommaren. Det förekom både larver och larvgångar i stjälkarnas märg. Larvgångar i stjälkens märg bedöms ha marginell betydelse. Skador i stjälkens yttre ledningsvävnad kan ha större betydelse och orsaka att plantor välts omkull.

Blygrå rapsvivel fångades i gulskålar från slutet av april fram till sista tömningen en vecka in i juni, med kulmen vid månadsskiftet maj/juni. Mängderna varierade mellan olika fält men det finns inget tröskelvärde för fångster i gulskålar. Avräkningar gjordes även på plantor under blomningen. Antalet vivlar var litet hela tiden men ökade något till i medeltal 0,2 per planta med variation 0 – 0,5 i början av juni. Bekämpningströskeln är 1-2 vivlar per planta.

Skidgallmygga

En skadeinventering av **skidgallmygga** gjordes i månadsskiftet juni/juli. Totalt inventerades 10 fält och angreppen av skidgallmygga var mycket låga, se figur 18. I medeltal var endast 1 % av skidorna angripna. I två fält fanns inga skador alls och som mest var det 2,3 % angripna skidor i två av fälten.

Figur 18. Angrepp av insekter eller skador av frost vid inventering i höstraps i Västra Götalands län år 2020.

Övriga skadedjur

Kålbladstekel

Under de senaste åren har det lokalt funnits så starka angrepp av **kålbladstekel** att bekämpning varit nödvändig. Särskilt har tidigt uppkommen raps samtidigt som det har varit varmt väder varit riskfaktorer. Under augusti och början av september 2019 förekom vuxna kålbladsteklar i en del av gulskålarna i prognosfälten. Men med något undantag var det endast i mycket litet antal. Även vid avräkningar av larver på plantor kunde det också konstateras att det inte fanns något bekämpningsbehov mot kålbladstekellarver i prognosfälten. Det kom heller inga rapporter om angrepp av betydelse i några andra fält.

Åkersnigel

Efter att det hade kommit mycket nederbörd under maj och lokalt även under juni befarades att risken för angrepp av **åkersniglar** i nysådd raps kunde bli stor. På gårdar som tidigare haft problem med snigelangrepp eller plöjningsfri odling, rekommenderades förebyggande behandling i samband med sådden. Under sensommaren och hösten kom dock få rapporter om skador orsakade av sniglar. Om förekomsten av sniglar var mindre än väntat eller om förebyggande åtgärder och behandlingar varit tillräckliga är inte klarlagt.

VERKSAMHETSPLAN 2021

Under 2021 har vi planerat lite aktiviteter. Vi kommer informera mer om dessa i lite närmare i inbjudningar som du kommer se i "Svensk Frötidning" så håll utkick.

- Årsmöte 27 april 2021, digital
- Medverkan i Lin-tävling på Vreta Kluster
- Fältbesök med styrelsen på försök i området förmedlas på Facebook-gruppen: VSFO

Vet du med dig att det finns försök som är på gång i vårt område eller något som vore intressant att kolla på hör gärna av er.

Har du förslag och idéer om hur vi ska kunna ge mer medlemsnytta är vi öppna för förslag och tag gärna kontakt med någon i styrelsen så bearbetar vi förslagen.

EKONOMI

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VERKSAMHETEN

Allmänt om verksamheten

Västra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare ekonomisk förening bildades 1995 genom sammanslagning av Västra Sveriges (bildad 1969), Skaraborgs (bildad 1943) och Värmlands (bildad 1926) Frö- och Oljeväxtodlare.

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att bedriva försöks- och allmän upplysningsverksamhet med avseende på odling och avsättning av såväl oljeväxtfrö som utsädes- och frövaror.

Föreningen skall medverka vid träffande av avtal mellan odlare och köpare avseende odlingsvillkor och leveransvillkor vad gäller såväl oljeväxter som utsädes- och frövaror inom föreningens verksamhetsområde. Föreningens verksamhetsområde utgörs av Västra Götalands län och Värmlands län.

Föreningen arbetar endast med arvodesanställd personal och med hjälp av köpta tjänster.

Föreningen har sitt säte i Skara kommun.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Årsstämman hölls den 4 mars i Vara Konserthus. Under mötet behandlades bland annat att föreningen gjorde en stadgeändring. Johan Roland utsågs till hedersledamot för sitt stora engagemang för föreningen.

Styrelsen lanserade en ny Facebook-grupp för medlemmar under namnet: VSFO.

Den 29:e april skulle det anordnas en rapsdag på Logården i Grästorp tillsammans med Hushållningssällskapet Västra, Väderstad samt berörda kemfirmor. Tanken var att titta på de ogräsförsök, sortförsök och etableringsförsök som låg samlade kring Logården. Detta blev dock tyvärr inställt pga Coronapandemin. Försöken rapporterades istället på Facebook-gruppen VSFO.

Föreningen har ej finansierat några försök under året.

Styrelsen har under året haft tre protokollförda styrelsemöten:

28/1 Statt, Hässleholm

4/3 Konserthuset, Vara

28/11 Digitalt

Medlemsinformation

Antalet medlemmar som under 2020 betalat medlemsavgift i föreningen uppgick vid årets slut till 526, d.v.s. en minskning med 3 medlemmar sedan föregående år.

FLERÅRSÖVERSIKT

Beloppen i flerårsöversikten är angivna i tusental kronor om inte annat anges.

	2001-2012	1901-1912	1801-1812	1701-1712
Nettoomsättning	133	124	145	165
Rörelseresultat	27	-50	22	34
Resultat efter finansiella poster	26	43	-9	64
Balansomslutning	2 233	2 198	2 150	2 165
Medlemsantal	526	529	538	512

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Medlems- insatser	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	5 290	66 269	2 056 350	43 347
<i>Resultatdisposition enligt föreningsstämman:</i>				
Balanseras i ny räkning			43 347	-43 347
Förändring medlemsinsatser	-30	30		
Årets resultat				25 625
Belopp vid årets utgång	5 260	66 299	2 099 697	25 625

RESULTATDISPOSITION

Medel att disponera:

Balanserat resultat	2 099 697
Årets resultat	25 625
<i>Summa</i>	<i>2 125 322</i>

Förslag till disposition:

Balanseras i ny räkning	2 125 322
<i>Summa</i>	<i>2 125 322</i>

Föreningens resultat och ställning framgår av efterföljande resultat - och balansräkning med noter.

RESULTATRÄKNING

1

		2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.			
Nettoomsättning	2	133 168	124 183
Övriga rörelseintäkter	3	26 300	26 450
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		159 468	150 633
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader	4	-58 534	-129 525
Personalkostnader	5	-73 557	-70 993
Summa rörelsekostnader		-132 091	-200 518
Rörelseresultat		27 377	-49 885
Finansiella poster			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	6	1 461	-23 297
Ränteutäkter och liknande resultatposter		70	201
Nedskrivningar & återföring av nedskrivningar av finansiella anl.tillg.		-	117 814
Räntekostnader och liknande resultatposter		-3 283	-1 486
Summa finansiella poster		-1 752	93 232
Resultat efter finansiella poster		25 625	43 347
Resultat före skatt		25 625	43 347
Årets resultat		25 625	43 347

		2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Övriga långfristiga fordringar	7	2 006 269	2 004 808
Andra långfristiga värdepappersinnehav	8, 9	44 562	44 562
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		<i>2 050 831</i>	<i>2 049 370</i>
Summa anläggningstillgångar		2 050 831	2 049 370
Omsättningstillgångar			
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		182 388	148 235
<i>Summa kassa och bank</i>		<i>182 388</i>	<i>148 235</i>
Summa omsättningstillgångar		182 388	148 235
SUMMA TILLGÅNGAR		2 233 219	2 197 605

		2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Medlemsinsatser		5 260	5 290
Reservfond		66 299	66 269
<i>Summa bundet eget kapital</i>		<i>71 559</i>	<i>71 559</i>
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		2 099 697	2 056 350
Årets resultat		25 625	43 347
<i>Summa fritt eget kapital</i>		<i>2 125 322</i>	<i>2 099 697</i>
Summa eget kapital		2 196 881	2 171 256
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 500	18 936
Övriga skulder		28 838	4 413
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		3 000	3 000
Summa kortfristiga skulder		36 338	26 349
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 233 219	2 197 605

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2).

FORDRINGAR

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Not 2	Nettoomsättning	2020	2019
	Serviceavgifter	53 473	48 646
	Odlaravgifter	79 694	70 434
	Övriga intäkter	1	5 103
	Summa	133 168	124 183

Not 3	Övriga rörelseintäkter	2020	2019
	Medlemsavgifter	26 300	26 450
	Summa	26 300	26 450

Not 4	Övriga externa kostnader	2020	2019
	Köpta administrationstjänster	14 994	13 155
	Upplysningsverksamhet	–	16 576
	Försökskostnader	–	55 030
	Övriga administrations- och förvaltningskostnader	43 540	44 764
	Summa	58 534	129 525

Not 5	Personalkostnader	2020	2019
	<i>Arvoden och ersättningar</i>		
	Arvode styrelse och övriga	46 400	42 500
	(varav arvode till övriga)	5 400	5 400
	Andra ersättningar	12 197	15 402
	<i>Totala arvode och ersättningar</i>	<i>58 597</i>	<i>57 902</i>
	<i>Sociala kostnader och pensionskostnader</i>		
	Sociala kostnader	14 960	13 091
	<i>Totala personalkostnader</i>	<i>73 557</i>	<i>70 993</i>

Föreningen arbetar endast med arvodestänad personal och med hjälp av köpta tjänster.

Not 6	Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2020	2019
	Rabatt förvaltning fonder	8 621	6 492
	Utdelningar	–	14 555
	Vinst vid försäljning aktiefond	10	5 505
	Förlust vid försäljning aktiefond	-8 317	-49 849
	Vinst vid försäljning räntefond	1 147	–
	Summa	1 461	-23 297

Not 7	Övriga långfristiga fordringar	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	2 004 808	–
	Årets förändring	1 461	2 004 808
	Utgående anskaffningsvärden	2 006 269	2 004 808

Föreningen anslöt i april 2019 med kapital i samförvaltning i SFO:s värdepappersdepå. Marknadsvärdet 2020-12-31 var 2 414 834 kr för VSFO:s andel, vilket ger ett övervärde på 408 565 kr (fg år 101 583 kr).

Not 8	Andra långfristiga värdepappersinnehav	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	44 562	870 487
	<i>Förändringar av anskaffningsvärden</i>		
	Försäljningar	–	-825 925
	Utgående anskaffningsvärden	44 562	44 562
	Ingående nedskrivningar	–	-117 814
	<i>Förändringar av nedskrivningar</i>		
	Återförda nedskrivningar	–	117 814
	Utgående nedskrivningar	–	0
	Redovisat värde	44 562	44 562

Not 9	Specifikation av andra långfristiga värdepapper	Antal	Bokfört värde	Ansk. värde	Marknadsvärde
	Swedbank A	1 025	44 562	44 562	147 723

UNDERSKRIFTER

Bovallstrand 2021-02-15

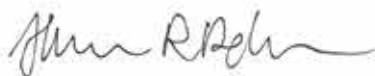
Johan Christensson
Ordförande

Håkan Dalemo

Christian Fjellström

Johanna Rosengren Pettersson

Vår revisionsberättelse har lämnats 2021-02-15

Carl-Herman Hallqvist
Förtroendevald revisor

Gunnar Larsson

Emil Olsson

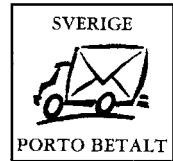
Johan Rosén

Tomas Lunneryd
Förtroendevald revisor

B

Västra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare ek. för.
c/o Johanna R. Pettersson, Säware Fotegården 4 531 91 VINNINGA
073-202 18 56

ÅRSSTÄMMA

Digital stämma via teams
tisdagen den 27 april 2021

13.00 Ordinarie årsstämma
14.00 Avslut

Medlemmar och andra intresserade hälsas välkomna!

STYRELSEN

OBS! Anmälan om deltagande senast
tisdagen den 20 april till

johanna.pettersson@varalagerhus.se
073-202 18 566

